

Vasa

Särskild utredning

Vasa 1:1
Södertälje socken
Södermanland

Anna Arnberg

Vasa

Särskild utredning

Vasa 1:1
Södertälje socken
Södermanland

Anna Arnberg

Utgivning och distribution:
Stiftelsen Kulturmiljövård Mälardalen
Stora gatan 41, 722 12 Västerås
Tel: 021-80 62 80
Fax: 021-14 52 20
E-post: info@kmmd.se

© Kulturmiljövård Mälardalen 2009

Omslagsbild: Stensättning inom RAÄ 64 i Södertälje socken, Södermanland. Fotot är taget från norr av Anna Arnberg.

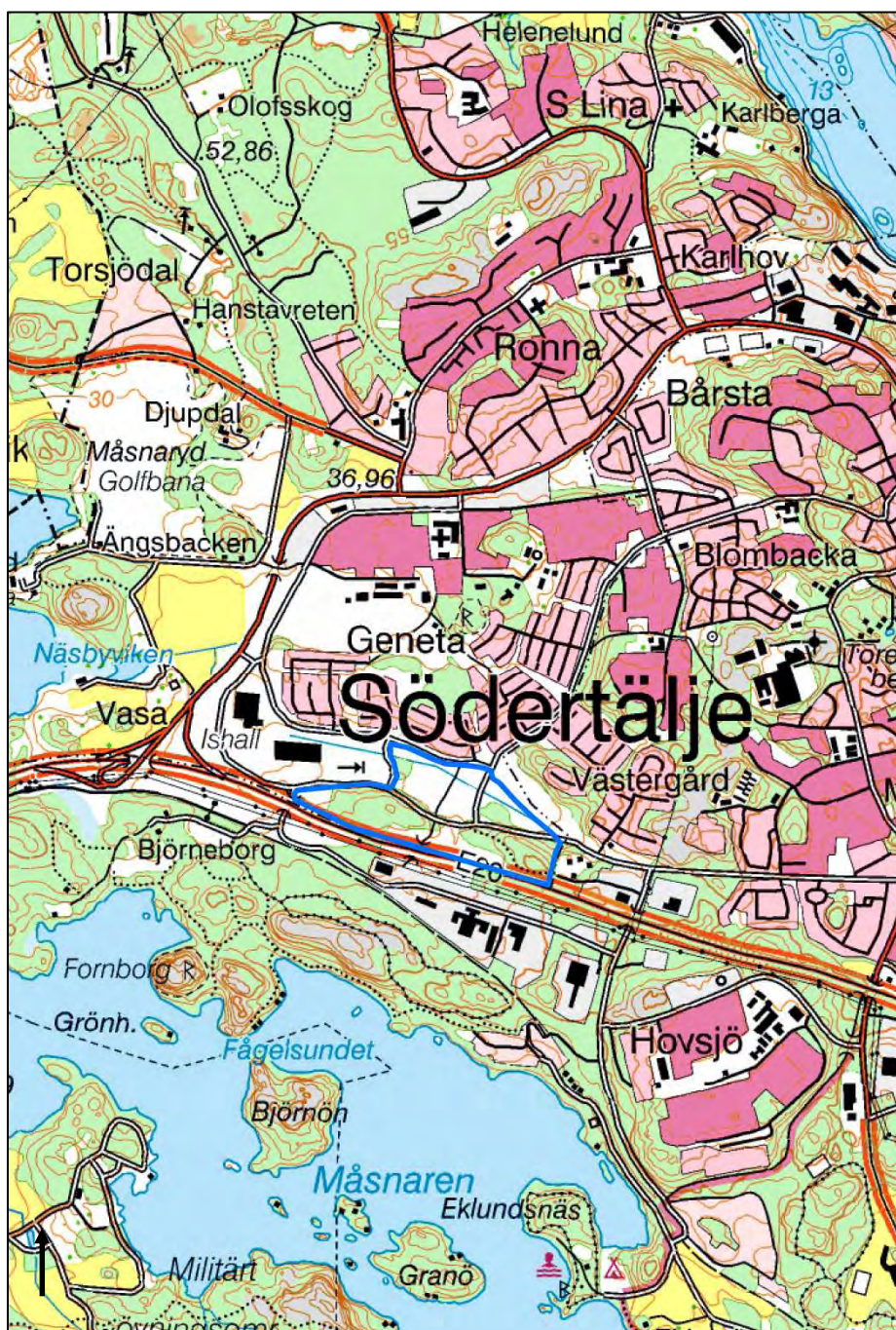
Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet. Ärende nr MS2006/01407.

ISSN: 1653-7408
ISBN: 978-91-86255-00-8

Tryck: Just Nu, Västerås 2009.

Innehållsförteckning

Inledning.....	5
Målsättning och metod.....	5
Topografi.....	5
Antikvarisk bakgrund.....	6
Vasa 1:1 i kartor och skrift.....	6
Fornlämningar i utredningsområdet med omnejd.....	7
Fältfasens genomförande och resultat.....	10
Fältinventering.....	10
Provgropsgrävning.....	13
Sökschakt.....	15
Utvärdering.....	16
Sammanfattning och rekommendation.....	20
Referenser.....	21
Arkivmaterial.....	21
Litteratur.....	21
Tekniska och administrativa uppgifter.....	21
BILAGOR.....	22
Bilaga 1. Schaktkartor.....	22
Bilaga 2. Schakttabell.....	24
Bilaga 2. Anläggningstabell.....	30
Bilaga 3. Fyndtabell.....	30
Bilaga 4. Provgropstabell.....	31

Figur 1. Utredningsområdets läge markerat med en blå linje. Utdrag ur digitala terrängkartan. Skala 1:30 000.

Inledning

Samhällsbyggnadskontoret i Södertälje kommun avser att anlägga nya verksamheter, samt eventuellt småhusbebyggelse inom fastigheten Vasa 1:1, Södertälje socken, Södermanland. Efter beslut av Länsstyrelsen i Stockholms län (Dnr 431-08-55526, daterat 2008-09-23) har en arkeologisk utredning genomförts av Stiftelsen Kulturmiljövård Mälardalen (KM). Utredningen omfattar området markerat med en blå linje i kartan i figur 1. Fältdelen genomfördes 3–13 november 2008.

Målsättning och metod

Målsättningen med den arkeologiska utredningen var att fastställa om det finns tidigare ej kända fornlämningar inom utredningsområdet.

Inledningsvis utfördes en övergripande arkiv- och kartstudie. Syftet var att kartlägga fornlämningsbild och bebyggelseutvecklingen i utredningsområdet med omnejd. Därefter följde en fältinventering av skogsmarken. I skogsmarken grävdes sedan provgropar med spade, medan sökschakt i de marker som tidigare varit uppodlade grävdes med grävmaskin. Syftet med provgropsgrävningen och sökschakten var att lokalisera eventuella boplatser och andra lämningar utan synlig markering ovan mark. Utredningsgrävningen förlades därför till tidigare uppodlade marker inom utredningsområdet, samt till gynnsamma lägen för stenålderslokaler.

De kartor som låg till grund för kartstudien var den digitala Fastighetskartan, Ekonomiska kartan (Tveta J133-10I2a52), de häradsekonomiska kartorna över Nykvarn och Södertälje (Nykvarn J112-67-2, Södertälje J112-75-22), de geometriska avmätningarna över Mörby nr 1, Västertälje socken från år 1700 och 1727, samt Arealavmätning, Rågångsförrättning omkring sätesgårdarna Hanstavik och Ånsta från 1757 (01-VÄT-6). Enligt det historiska kartmaterialet har byarna Mörby, Näsby och Geneta haft marker inom utredningsområdet. För dessa byar har de äldsta skriftliga beläggen eftersökts i Ortnamnsregistret (<http://www2.sofi.se>).

Arkivstudien inbegrep en genomgång av Fornminnesregistret (FMIS, www.fmis.raa.se), samt dokument förvarade på Antikvarisk-topografiska arkivet, Stockholm (ATA). Den södra delen av utredningsområdet är beläget ca 40–50 meter över havet och det bedömdes att stenålderslokaler kan finnas här. En viktig del av kartstudien innebar därför att eftersöka goda boplatslägen och aktivitetsytor, för att på så sätt förbereda fältinventering och provgropsgrävning.

Topografi

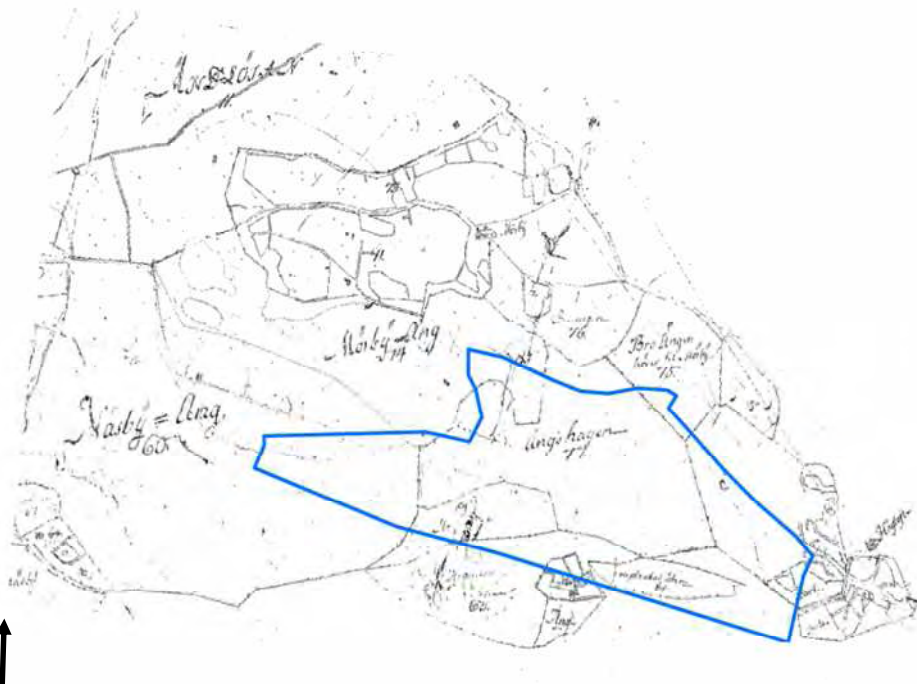
Utredningsområdet är ca 25 hektar stort. Den södra delen, som är belägen mellan E20 och Genetaleden, består huvudsakligen av skogsmark, medan området norr om Genetaleden utgörs av öppnare, tidigare uppodlad mark. Utredningsområdets högst belägna delar finns i söder. Dessa ligger ca 40 till 50 meter över havet. De lägst liggande partierna sammanfaller med de tidigare uppodlade markerna i norr. Dessa ligger ca 20 meter över havet.

Antikvarisk bakgrund

Vasa 1:1 i kartor och skrift

Utredningsområdet berörs av tre byar från historisk tid; Mörby, Geneta och Näsby. Mörby förefaller utifrån de geometriska avmätningarna från år 1700 och 1727 ha täckt den norra delen av utredningsområdet. Byn, som ligger ett stycke norr om utredningsområdet, omnämns tidigast 1280 (<http://www2.sofi.se>). Enligt de geometriska kartorna från tidigt 1700-tal hade Mörby vid denna tid ingen bebyggelse inom utredningsområdet. Ägorna var till största del hagmark. År 1700 och 1727 och 1757 benämns området ängshagen (figur 2). En mindre del av markerna i nordvästra delen av utredningsområdet utgjordes år 1700 av åker och senare av äng.

Också Genetas bytomt ligger norr om utredningsområdet. Det äldsta skriftliga belägget kommer från Vårfruberga klostrets jordebok och är daterat till slutet av 1100-talet. Originalkällan är förkommen, men en avskrift från 1500-talets mitt finns bevarad. Geneta skrivs då *Gnithabog*. Den äldsta kända kartan är en geometrisk avmätning från 1698. Gården var vid tiden för upprättandet ett prästgårdshemman. Genetas bytomt förundersöktes 1990 av Riksantikvarieämbetet, Byrån för Arkeologiska undersökningar och den geometriska avmätningen återges i rapporten från förundersökningen (Strucke 1990).

Figur 2. Utsnitt ur Arealavmätning, Rågångsförrättning omkring sätesgårdarna Hanstavik och Ansta från 1757 (01-VÄT-6). Utredningsområdet är markerat med en blå linje. Skala 1:15 000.

De västra delarna av utredningsområdet ska ha tillhört Näsby; en nu försvunnen bebyggelseenhet som inte tycks ha genererat några egna kartor. Byn omnämns på en runhäll belägen knappt två kilometer nordost om utredningsområdet (RAÄ 104). Runhällerna kan genom sin ornamentik dateras till senare delen av 1000-talet (jfr Gräslund 1992:84f) (figur 3). På hällerna finns tre ristningar, Sö311-313, varav den senare är rent ornamental. Inskrifterna kan tolkas som *Holmfast lät rädja väg efter Inge, sin goda moder...* (Sö 311), respektive *Holmfast lät rädja väg och göra bro efter Gammal, sin fader, som bodde i Näsby. Gud hjälpe hans ande! Östen [ristade]* (Sö 312) (Brate & Wessén 1924-1936:288). Näsby omnämns sedan 1396 och 1494 (<http://www2.sofi.se>). Bytomtens läge är inte klarlagt. Ett Näsby finns dock belagt från senare tid (RAÄ 49). Bebyggelse lämningarna, som ligger en kilometer väster om utredningsområdet, skulle eventuellt kunna sammanfalla med det äldre bebyggelse läget.

År 1757 ska Näsby ha haft ängsmarker i västra delen av utredningsområdet (figur 2). Vid samma tid ska det ha legat ett torp omedelbart söder om utredningsområdet, vars åkermark delvis omfattas av utredningen (01-VÄT-6).

Fornlämningar i utredningsområdet med omnejd

Inom utredningsområdet finns flera sedan tidigare kända fornlämningar. Dessa utgörs av två gravfält (RAÄ 45 och RAÄ 55), två runda stensättningar (RAÄ 64:1-2), en kvadratisk stensättning och en husgrundsterrass (RAÄ 44:1-2). Dessutom finns torpet Uleåborg (RAÄ 56) upptaget i Fornminnesregistret (figur 4 och 5). Torplämningen ligger på en förhöjning i en svacka mellan två moränkrön. Lämningarna efter boningshuset utgörs av en stensyll av meterstora huggna gråstenshällar. Inom husgrunden finns två spisarösen med tegel i ytan. Eventuellt finns lämningar efter en källargrund öster om torpgrunden. Väster om torpet kan det ha stått en lada eller annan typ av byggnad.

Uleåborg är ett av flera torp i närområdet med finskklingande namn. Torpen har enligt uppgift i Ortnamnsregistret namngivits av en finne som ägt Vasa herrgård (<http://www2.sofi.se>). Herrgården Vasa ligger liksom torpet Uleåborg på marker som på den geometriska kartan från år 1700 tillhörde Mörby. Vasa och Uleåborg finns inte med på 1700-talskartorna, utan är av senare datum. På Häradsökonomiska kartan (1901-1906) och Ekonomiska kartan (1951) är bebyggelseenheterna utsatta, medan Vasa berörs av en rågångsförättning mellan Hanstavik och Vasa upprättad 1880 (01-VÄT-26).

Figur 3. Runhällerna, Sö 311-313, vid Holmfastvägen i Södertälje, RAÄ 104 (Brate & Wessén 1933, pl. 156).

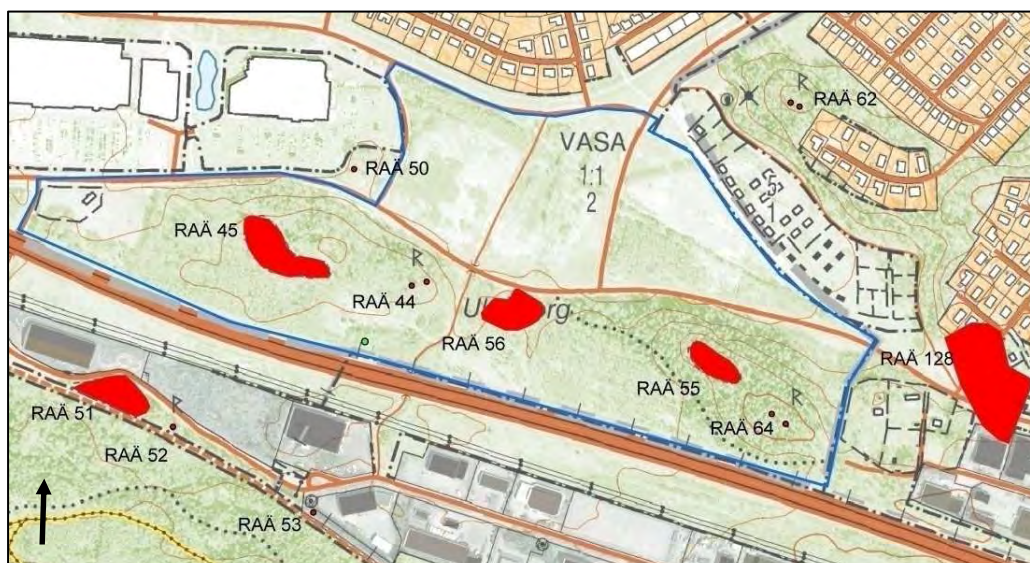
Ca 250 meter väster om Uleåborg har eggdelen av en svart, slipad grönstensyxan påträffats. Fyndplatsen finns inte upptagen i Fornminnesregistret, men är markerad på en karta som förvaras på ATA (Nordström, ATA 6981/64, se även figur 4 och 9). Utifrån Alf Nordströms beskrivning är det svårt att exakt datera yxfyndet. Grönstensyxor med slipad egg finns både under mesolitikum och under neolitikum (*muntl.* Helena Andersson) och fyndet får utifrån beskrivningen ges en allmän datering till stenålder. Möjligtvis antyder fyndplatsens höjd över havet en datering till neolitikum.

Vid Högloft, ca 70 meter öster om utredningsområdet, finns ytterligare en stenålderslokal (RAÄ 128). På nivåer av ca 50 meter över havet har tillvaratagits tre hela yxor av trindyxetyyp, fragment av ytterligare tre, samt två grönstens- och skifferspetsar. Enligt upphittaren, trädgårdsmästaren Leif Petterson, ska det inom det 700 à 1000 kvadratmeter stora området även finnas spår efter härdar (?) (Nordström, ATA dnr 6981/64). Fyndens karaktär och fyndplatsens höjd över havet antyder att fornlämningen är från senare delen av mesolitikum och att den legat på vad som då var en ö i ett skärgårdslandskap (Åkerlund 1996:6ff). År 1979 utfördes en provundersökning i södra delen av lokalen. Inga ytterligare fynd eller anläggningar påträffades. Det bedömdes att lokalen troligen haft sin huvudsakliga utbredning i en sydsluttning norr om Genetaleden (www.fmis.raa.se, Södertälje sn, RAÄ 128). Höglofts läge framgår av figur 4.

Enligt Leif Pettersson ska det ha legat två rösen av bronsålderskaraktär på höjdsträckningen nordväst om Högloft. Dessa är enligt Pettersson bortschaktade (Summanen, ATA dnr 5819/79).

Bland andra fornlämningar i närområdet kan nämnas en högliknande lämning (RAÄ 50), belägen omedelbart utanför utredningsområdet och ett par stensättningar som ligger norr om utredningsområdet (RAÄ 62). Söder om E20 återfinns vidare ett gravfält (RAÄ 51), en hög (RAÄ 52) och en fornlämningsliknande lämning (RAÄ 53).

Dateringsmässigt sträcker sig de tidigare kända fornlämningarna inom och i anslutning utredningsområdet från stenålder till historisk tid. Utifrån kart- och arkivstudien bedömdes potentialen att under fältfasen påträffa fler fornlämningar som hög.

Figur 4. Utdrag ur digitala Fastighetskartan med några av de fornlämningar som nämns i texten markerade med rött. Området där eggdelen av grönstensyxan är påträffad är markerad med en grön prick, medan utredningsområdet är markerad med en blå linje. Skala 1:10 000.

RAÄ 44:1-2	<i>Kvadratisk stensättning</i> (1) och <i>husgrundsterrass</i> (2) belägna på krön av moränkulle. Stensättningen, som är försedd med kantkedja, är 5 m i sida och 0,4 m hög. Kantkedjan är i sin tur 0,2–0,3 m hög och består av 0,3–0,5 meter stora stenar. I mitten är en 0,7 meter i diameter stor rund grop. Husgrundsterrassen är 20 x 5–7 m stor och 0,2–0,6 m hög. I V och S har den en 0,2–0,3 m hög stensködd kant bestående av 0,3–0,7 m stora stenar. I SV hörnet är ett 1 x 0,9 m stort och 0,3 m högt block. Den inre ytan är tämligen plan (svagt sluttande mot V) och något avsmalnande i kanterna.
RAÄ 45	<i>Gravfält</i> beläget på krön OSO-sluttning av moränkulle. Gravfältet, som är 130 x 35 m stort (NV-SÖ), består av omkring 35 runda stensättningar. De två tydligaste stensättningarna finns i N delen av gravfältet. Den N av dessa är en 7 m i diameter och 0,3–0,4 m hög ej övertorvad stensättning med en fyllning med knaggligt utseende. Den är försedd med en 0,3–0,4 meter hög kantkedja av i allmänhet rundade stenar i storleksordningen 0,3–1 m. Fyllningen består av både rundade och kantiga stenar, 0,3–0,7 m stora. Den södra av de bägge stensättningarna är av samma storlek. Den är dock fylld med i allmänhet 0,2–0,4 m stora stenar. I kantkedjan finns ett par ca 1 m stora stenar. Övriga stensättningar är i allmänhet 3–7 m i diameter och 0,2–0,4 m höga. De är helt eller delvis övertorvade, med i ytan synliga stenar i storleksordningen 0,3 m. En del har helt eller delvis synlig kantkedja. I SO finns omkring 6 stycken mindre stensättningar, 2,5–4 m i diameter och 0,2 m höga. De flesta är helt eller delvis övertorvade. En är ej övertorvad. Denna är ca 2,5 m i diameter och 0,25 m hög. Stensättningen är delvis fylld och består av kantiga 0,3–0,5 m stora stenar.
RAÄ 55	<i>Gravfält</i> beläget på NV-sluttning av ås. Gravfältet, som är 80 x 20–30 m stort, består av 12 fornlämningar, varav två är osäkra. De säkra utgörs av 10 runda stensättningar. En stensättning är 5 m i diameter och 0,1 m hög. Dess inre är övertorvat och ofyllt med enstaka synliga 0,1–0,3 m stora stenar. Stensättningen är försedd med en kantkedja av 0,3–0,6 m stora stenar vilkas höjd över markytan i allmänhet är 0,1–0,3 m. Övriga stensättningar är 4–6 m i diameter och 0,1–0,3 m höga. De är övertorvade med enstaka, i ett fall talrika, i ytan synliga stenar, vilka är 0,1–0,3 m stora. SO om gravfältet är en rund ring, ca 6 m i diameter av upplagda, 0,3–0,5 m stora stenar. Stenarna är upplagda i sen tid. SO och NV om gravfältet är ett flertal flacka fornlämningsliknande förhöjningar.
RAÄ 56	<i>Torp</i> . Grund efter torpstuga (Uleåborg). Mycket tegelsten i ytan.
RAÄ 64:1-2	<i>Runda stensättningar</i> . Den ena stensättningen är ca 6 m i diameter och 0,3 m hög. Den är till stor del övermossad och har en humusblandad fyllning av 0,1–0,3 m stora stenar. I NÖ delen är en 2 x 1 m stor och 0,2 m djup grop. Dessutom finns flera småhål efter omplockade stenar. Runt stensättningen finns utspridda stenar. Den andra stensättningen ligger ca 17 m VSV den föregående. Den är 7 m i diameter och 0,4 m hög. Den är till stor del övermossad och har en humusblandad fyllning av 0,1–0,4 meter stora stenar. Också i detta fall finns stenar utspridda kring stensättningen. Båda stensättningar har tydligen blivit föremål för om- och utplockning i sen tid (lekande barn?).

Figur 5. Tabell över de fornlämningar inom utredningsområdet som är registrerade i FMIS (www.fmis.raa.se). Fornlämningsbeskrivningarna baseras på information i FMIS.

Fälthasens genomförande och resultat

Fälthasen av den arkeologiska utredningen vid Vasa 1:1 i Södertälje socken, Södermanland omfattade fältinventering, provgrovsgrävning och sökschaktning. Syftet med inventeringen var att lokalisera ovan mark synliga fornlämningar, samt goda lägen för boplatser och aktivitetsytor. Status för dessa boplatzlägen och aktivitetsytor skulle fastställas av utredningsgrävningen, vars syfte var att lokalisera fornlämningar utan synlig markering ovan mark.

Fältinventering

Fältinventeringen koncentrerades till de högre liggande skogspartierna i södra delen av utredningsområdet, eftersom möjligheten att lokalisera ej sedan tidigare kända fornlämningar här bedömdes vara störst. I anslutning till redan kända fornlämningar gjordes inga kompletterande insatser. Däremot besöktes fornlämningarna och det bedömdes att de fyra gravlokalerna, RAÅ 44:1, 45, 64:1-2 och 55, dateringsmässigt bör höra hemma i perioden yngre bronsålder till äldre järnålder (figur 4 och 5, se även rapportens framsida). För husgrundsterrassen, RAÅ 44:2, förefaller en datering till järnålder sannolik (figur 6).

Norr om husgrundsterrassen RAÅ 44:2, finns ett område med 2-3 plana, möjligen stenröjda ytor/terrasseringar (Figur 7, nr 1). Terrasseringarna ligger i en svacka nordväst om krönet av en markant moränrygg. Från svackan bildar moränryggen en brant sluttning mot nordöst. Den största terrasseringen är ca 13 x 8 meter stor (NNV-SSO) och intill 0,3 meter hög. Åt nordöst är en otydlig stensatt kant. För övriga plana ytor/terrasseringar(?) kunde ingen kantskoning, stenpackning eller annan form av konstruerad uppbyggnad skönjas.

Figur 6. Husgrundsterrassen RAÅ 44:2 i Södertälje sn. Fotot är taget från S. Foto: Författaren.

- 1) Terrasseringsrösen?, 2-3 stycken, 2) Färdväg, halvveg, 3) Stridsvärn/tåktrop?, 3, st, 4) Färdväg begränsad avstensatt kant, delvis halvveg, 5) Stridsvärn?, 6) Röjningsrösen, 7) Fossil åker?, 8) Husgrund, historisk tid (beskrivs i FMR under Södertälje sn, RAÅ 55 som en stenring), 9) Område med röjningsrösen och fd. åkermark; 10) Röjningsrösen, 6 st, 11) Område med enstaka röjningsrösen, diken och åkerhak, 12) Terrasseringsrösen?.

Figur 7. Resultat från fältinventeringen. Fornlämningar registrerade i fornlämningsregistret är markerade med rött, medan de lämningar som iaktogs i samband med fältinventeringen har numrerats och markerats med blått. För en mer detaljerad beskrivning hänvisas till figur 11. Skala 1:8 000.

En plan, möjligtvis stenröjd yta/terrassering finns även norr om gravfältet RAÄ 45 (figur 7, nr 12). Den ligger i en svacka norr om krönet av en moränrygg. Den plana ytan är ca 7 x 15 meter stor med en nordsydlig utsträckning. Inte heller i detta fall kunde någon kantskoning, stenpackning eller annan form av konstgjord uppbyggnad skönjas. Det är möjligt att terrasseringen är naturlig. Med syfte att ta reda på detta beslutades att provgropar skulle grävas inom den plana ytan (*se vidare nedan*).

I västra delen av utredningsområdet finns sex stycken runda till ovala röjningsrösen (figur 7, nr 10). Rösena mäter 5–15 meter i diameter. Stenarna är av varierande storlek och huvudsakligen skarpkantade. Rösena följer gränsen för odlingsmark på Häradsökonomiska kartan och deras utseende ger ett sentida intryck.

Röjningsrösen finns även väster om gravfältet RAÄ 45 (figur 7, nr 11). Här finns, förutom röjningsrösen, även åkerhak och diken. Hur dessa odlingslämningar ska dateras är svårbedömt, men de tycks vara äldre än 1900-tal då området på Häradsökonomiska kartan är markerat som skogsmark. Området ligger förhållandevis höglänt, något som tillsammans med röjningsrösens flacka profil och åkeryornas oregelbundna karaktär ger ett äldre intryck, dock ej förhistoriskt. På kartan över arealuppmätning från 1757 klassificeras området som äng och var inte heller då uppodlat. Eftersom några äldre eller mellanliggande kartor inte kunnat frambringas, kan vi inte på denna väg inte sluta oss till om odlingslämningarna är äldre än 1757 eller om de härrör från perioden mellan arealavmätningen och Häradsökonomiska kartan. En kartering av odlingslämningarna kan möjligtvis ge mer detaljerad information.

Också sydost om torpet Uleåborg återfinns rikligt med röjningssten (figur 7, nr 9). Delar av stenen bedöms vara upplagd i sen tid och ha samband med torpet Uleåborg. Delar kan dock vara av äldre datum och höra samman med det torp som enligt 1757 års karta ska ha legat omedelbart söder om utredningsområdet. Enligt samma karta ska torpet ha haft åkrar i södra delen av utredningsområdet och delar av röjningsrösena kan vara från 1700-tal eller möjligtvis något äldre (01-VÄT-6). Detsamma gäller de röjningsrösen som finns i slutningen söder om gravfältet RAÄ 55 (figur 7, nr 6). Området, som utgörs av skog på Häradsökonomiska kartan, ligger i anslutning till det som på 1757 års karta beskrivs som en ”oupbrukad åker” (figur 2).

Nr 7 på kartan i figur 7 markerar en möjlig fossil åker. Den eventuella åkern består av en oregelbunden, skålad parcell, belägen i en avsatts i moränryggen. I väster begränsas parcellen av en osäker terrasskant, 0,2–0,4 meter hög. Åt öster är ett möjligt hak, 0,1–0,2 meter högt. Området bedömdes vid inventeringen även ha kunnat fungera som boplats och ansågs som lämpligt för provgropsgrävning.

På flera platser inom utredningsområdet finns huvudsakligen närmast kvadratiska gropar. Groparna är 1,5–3 meter i sida och upp emot meterdjupa. Möjligtvis rör det sig om stridsvärn, alternativt om täktgropar. Talrikast är groparna öster om torpet Uleåborg, samt söder om gravfältet RAÄ 55 i östra delen av utredningsområdet (kring nr 3 och 5 i figur 7).

I anslutning till torpet Uleåborg finns två färdvägar (figur 7, nr 2 och 4). Den ena, en halv väg, ligger i en västslutning väster om torplämningen. Halv vägen är ca 20 meter lång, 3 meter bred och intill 0,7 meter djup. Den har en U-formad profil och har sannolikt fungerat som infartsväg till torpet. Den andra vägen ligger på en nordost slutning öster om torpet. Den är 25 meter lång (VNV-ÖSÖ) och 1,5–2 meter bred. I nordväst begränsas vägen av en stensatt kant, 0,2–0,3 meter bred och 0,1–0,2 meter hög, bestående av 0,2–0,7 meter stora stenar. Den inre delen är delvis en halv väg.

Provgropsgrävning

I samband med inventeringen bedömdes fyra områden (A/B, F, G och H) utifrån sina topografiska förutsättningar som goda lägen för stenålderslokaler (figur 9). I anslutning till dessa områden grävdes provgropar. Provgropar grävdes även i anslutning till de möjliga terrasseringarna i område C och D (nr 1 och 12 i figur 7), samt i område E. Sammanlagt grävdes 70 provgropar.

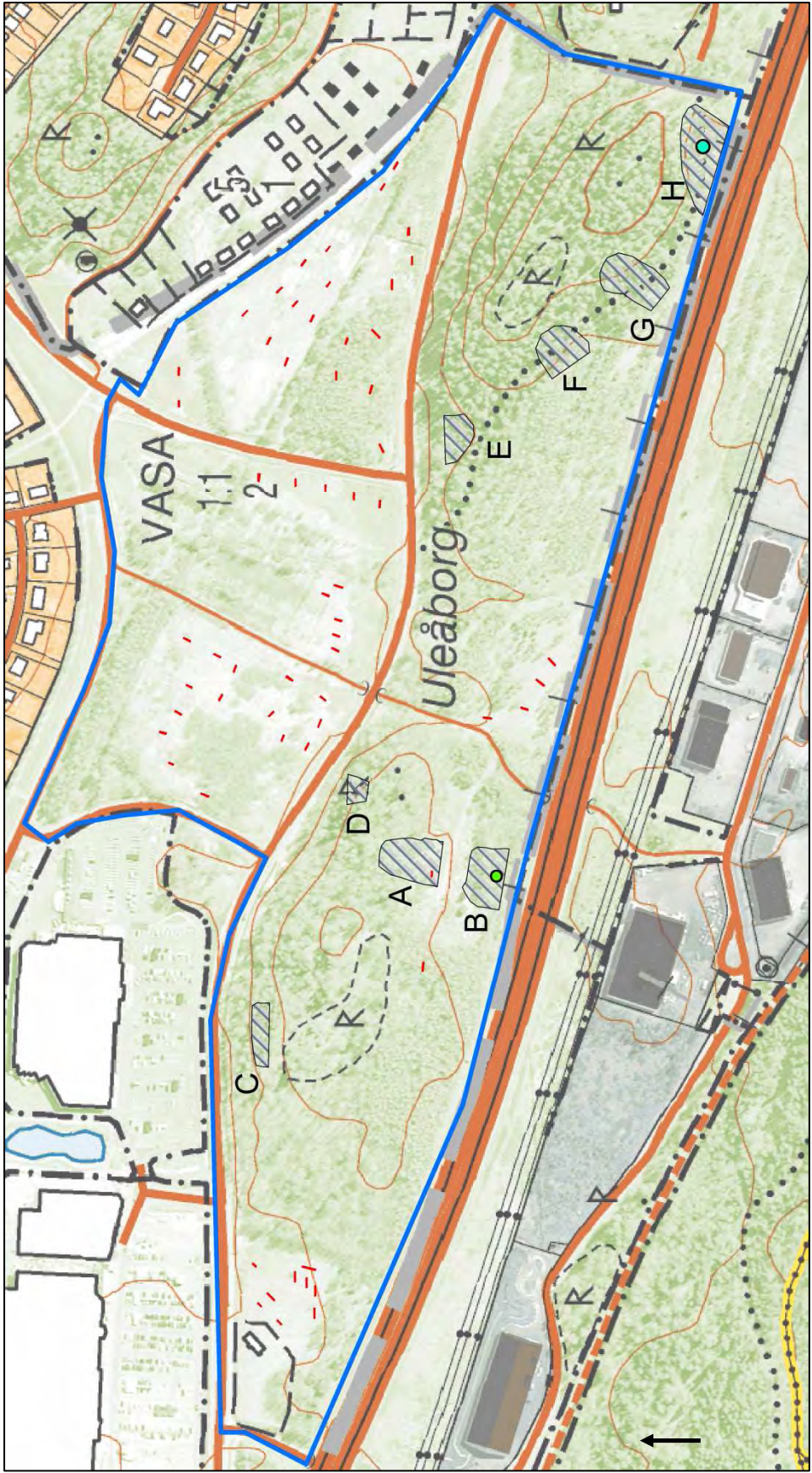
Provgropsområde A/B ligger i västra halvan av utredningsområdet. Områdena skiljs åt av en jordtipp. Område A ligger i en svacka mellan två åschrön. Mot läge B sluttar marken svagt åt söder. Sammanlagt grävdes här 28 provgropar. Under ett 0,2–0,35 meter tjockt matjordslager vidtog i provgropsområde A sand och i provgropsområde B huvudsakligen grusig morän. Inga fynd eller anläggningar framkom vid gropprövningen. Område A/B uppfattas dock som arkeologiskt intressant, då provgropsområde B sammanfaller med fyndet av eggdelen av den svarta grönstensyxan som tidigare nämnts (Nordström, ATA dnr 6981/64).

Provgropsområdena F, G och H ligger i östra delen av utredningsområdet. Samtliga sammanfaller med ”insnävningar” längs med åsens sydvästsluttning, vilka vid en högre vattennivå kan ha format skyddade lägen. Provgropar grävdes längs med sydsidan och vid foten av åsslutningen. Vid område F grävdes 6 provgropar, vid område G 11 provgropar och vid område H 16 provgropar. Vid provgropsområde F vidtog morän direkt under torven. Vid område G utgjordes undergrunden delvis av morän, delvis av lera. Vid område H vidtog ställvis sand, ställvis morän under matjorden. I provgroparna i område F och G påträffades inga fynd, medan ett distinkt fragment av ett kvartsavslag framkom i en av provgroparna inom område H (figur 8). Fyndplatsen är markerad med en turkos prick på kartan i figur 9. Kvartsavslaget, som påträffades i en av de gropar där undergrunden utgjordes av sand, är slaget med ett direkt slag, möjligtvis bipolärt (*muntl.* Katherine Bless Karlsen).

Provgroparna inom område C grävdes i anslutning till en plan, möjligen stenröjd yta/terrassering norr om gravfältet RAÄ 45 (figur 9, samt nr 12 i figur 7). Syftet var att ta reda på om det rörde sig om en skapad terrass eller om en naturbildning. Fyra provgropar grävdes i anslutning till den plana ytan. Inga fynd eller anläggningar påträffades. Undergrunden utgjordes av sand med inslag av knytnävsstora stenar. Ingen kantskoning, stenpackning eller annan form av artificiell uppbyggnad iaktogs. I samband med provgropsgrävningen bedömdes den stenröjda ytan/terrasseringen vara naturlig.

Figur 8. Fragment av ett kvartsavslag funnet i provgrop nr 36 inom provgropsområde H. Fyndplatsen är markerad med en turkos prick på kartan i figur 9. Avslaget mäter 11×19 mm och är ca 1 mm tjockt.

Figur 9. Karta över sökschakt och områden för provgroppgrävning (A-H). Den gröna prickken markerar området där eggdelen av en grönstensyxva tidigare framkommit och den turkosa prickken fyndplatsen för ett kvartsavslag (figur 8). Skala 1:5 000.

Även provgropsområde D sammanföll med en möjlig terrassering (figur 9, nr 1 i figur 7). Två provgropar grävdes. Inte heller i detta fall kunde någon kantskoning, stenpackning eller annan form av konstruerad uppbyggnad urskiljas. Däremot framkom en skärvsten i en av provgroparna, vilket antyder viss aktivitet i området. Sannolikt ska området sättas i samband med stensättningen och husgrundsterrassen inom RAÄ 44:1-2.

Slutligen grävdes fyra provgropar inom område E (figur 9). Området var beläget i en nordsluttning nedanför krönet av en moränrygg. Direkt under torven vidtog naturlig morän och inget av arkeologiskt intresse påträffades.

Sökschakt

Med hjälp av en larvbandsmaskin grävdes sökschakt inom stora delar av den tidigare uppodlade marken inom utredningsområdet. Schakten var en skopbredd breda, i det här fallet 1,2 meter. Schaktens längd varierade mellan 4 och 11 meter. Totalt grävdes 61 sökschakt (figur 9, samt bilaga 1 och 2).

Huvuddelen av schakten förlades till de tidigare uppodlade markerna norr om Genetaleden (figur 9, samt bilaga 1, S16–61). Stora delar av området var mycket sankt och ställvis träd- och buskbeväxt. Sökschakt grävdes där det var möjligt och huvuddelen av schakten vattenfylldes omedelbart. Områdena längst ifrån de dikade kanterna bortprioriterades på grund av att vattnet här stod så högt att det inte gick att ta sig dit med grävmaskin. Inga anläggningar eller arkeologiskt fyndmaterial påträffades. Däremot innehöll matjorden porslin och tegel.

Schakt 41–48 skiljde ut sig från övriga schakt norr om Genetaleden genom att marken här var torr. Området där schakten grävdes låg i en tät björkskog omgiven av diken. Matjorden var lucker och den underliggande leran full av torrsprickor. Inte heller här påträffades några arkeologiska anläggningar eller fynd.

Fyra schakt grävdes i den forna åkermarken söder om torpet Uleåborg (figur 9, samt bilaga 1, S12-15). Under matjorden vidtog lera. Området var mycket sankt och samtliga schakt vattenfylldes. Två bitar ornerat flintgods, samt några järntenar (sannolikt spikar) påträffades. Inga anläggningar eller andra spår efter förhistorisk aktivitet kunde konstateras. Sydost om Uleåborg grävdes inga schakt, eftersom grävmaskinen till följd av djupa diken inte kunde ta sig in i området.

I västra delen av utredningsområdet var den tidigare odlingsmarken mindre sank. Här grävdes nio stycken sökschakt (figur 9, samt bilaga 1, S1-9). I söder var den tidigare odlingsytan plan, för att efter ca 30 meter börja slutta mot norr. Fem av schakten förlades till den plana ytan (S1–5), medan fyra schakt grävdes sluttningen (S6–9). I anslutning till den plana ytan utgjordes undergrunden av silt, medan den i sluttningen utgjordes av lera. I ett av schakten på den plana ytan (S1) framkom en grop, vilken undersöktes till hälften (figur 10). I anslutning till gropen påträffades en bit fajans och gropen bedömdes vara sentida. För övriga schakt var resultatet negativt och inget av arkeologiskt intresse framkom.

Utvärdering

Den arkeologiska utredningen vid Vasa, Södertälje sn, Södermanland omfattade en översiktlig arkiv- och kartstudie, fältinventering, provgroppsgrävning samt sökschaktning. Kartstudien visar att området år 1700 berördes av tre byar; Mörby, Geneta och Näsby. Ingen av bytomterna låg inom utredningsområdet. Mörbys ägor, som huvudsakligen utgjordes av hagmark, har täckt den norra delen av utredningsområdet, medan Näsby haft ägor i väster. På Häradsekonomiska kartan är delar av den tidigare hagmarken uppodlad. Framför allt gäller detta de lägre liggande markavsnitten norr om Genetaleden. Odlingsmark finns även söder och sydost om torpet Uleåborg, samt i västra delen av utredningsområdet.

Genomgången av dokument förvarade på ATA visar att det ca 250 meter väster om Uleåborg har påträffats eggdelen av en svart, slipad grönstensyxa (figur 4 och 9). I området för yxfyndet grävdes 28 provgroppar inom provgroppsområde A och B. Inga fynd eller anläggningar påträffades. Området är emellertid kraftigt stört av en jordtipp belägen mellan område A och B, vilken möjligtvis kan dölja fynd- och anläggningsförande ytor.

I samband med inventeringen bedömdes ytterligare tre platser (F, G och H) som goda lägen för stenålderslokaler (figur 9). Samtliga tre låg i östra delen av utredningsområdet. De låg i och vid foten av en sydsluttning, nedanför gravlokalerna RAÄ 55 och 64:1-2. För provgroppsområde F och G var resultatet negativt, medan ett distinkt fragment av ett kvartsavslag påträffades i en av provgropparna vid läge H (figur 8 och 9). Kvartsavslaget är slaget med ett direkt slag, möjligtvis bipolärt (*muntl.* Katherine Bless Karlsen).

Gravlokalerna RAÄ 55 och 64:1-2 ligger på krönet av en åsrygg. Stensättningarnas utseende talar för en datering till yngre bronsålder/äldre järnålder.

Ett gravfält, RAÄ 45, som sannolikt även det varit i bruk under äldre järnålder finns på krönet av en åsrygg i västra delen av utredningsområdet. Öster om gravfältet ligger vidare en kvadratisk stensättning och en husgrundsterrass, RAÄ 44:1-2 (figur 4, 5 och 6). Norr om RAÄ 44:1-2 finns i sin tur 2-3 plana, möjligen stenröjda ytor/terrasseringar. En av terrasseringarna har en otydlig stensatt kant. Ett par provgroppar grävdes i anslutning till en av de övriga möjliga terrasseringarna (figur 9, område D). Ingen kantskoning, stenpackning eller annan form av konstruerad uppbyggnad kunde urskiljas. Däremot framkom en skärvsten i en av provgropparna. Området ska sannolikt sättas i samband med stensättningen och husgrundsterrassen inom RAÄ 44:1-2.

En plan, möjligtvis stenröjd yta/terrassering finns även norr om gravfältet RAÄ 45. Provgroppar grävdes i anslutning till den plana ytan (figur 9, område C). Inte heller i detta fall kunde någon kantskoning, stenpackning eller annan form av artificiell uppbyggnad iakttas. Inte heller några fynd eller anläggningar framkom och ytan bedömdes inte hysa någon fornlämning.

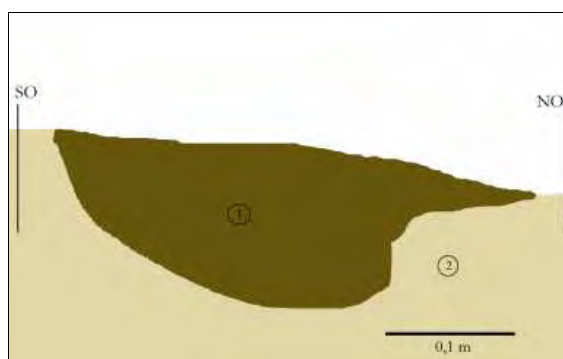
Totalt grävdes 70 provgroppar. Därtill grävdes 61 sökschakt med grävmaskin. Huvuddelen av schakten förlades till de tidigare uppodlade markerna norr om Genetaleden. Området var huvudsakligen mycket sankt och ställvis träd- och buskbeväxt. Schakt grävdes där det var möjligt. Inga anläggningar eller arkeologiskt fyndmaterial påträffades. Detsamma gällde för området söder om torpet Uleåborg.

I västra delen av utredningsområdet var den forna odlingsmarken mindre sank. Här grävdes nio stycken sökschakt (figur 9, samt bilaga 1, S1-9). I ett av schakten framkom en grop, vilken undersöktes till hälften (figur 10). I anslutning till gropen påträffades en bit fajans och gropen upplevdes som sentida. För övriga schakt var resultatet negativt och inget fyndmaterial av arkeologiskt intresse framkom.

På ett impediment söder om ytan för schakt 1-9 finns sex stycken runda/ovala odlingsrösen. Rösena följer gränsen för odlingsmark på Häradsökonomiska kartan och deras utseende ger ett sentida intryck.

Röjningsrösen finns även väster om gravfältet RAÄ 45. I området finns också åkerhak och diken (figur 7, nr 11). Hur dessa odlingslämningar ska dateras är svårbedömt, men sannolikt är de av äldre datum, dock ej från förhistorisk tid. Under tidigt 1900-tal var området skogbeväxt och är inte markerat som odlingsmark på Häradsökonomiska kartan. På 1757 års karta utgörs området av ängsmark. Det finns en möjlighet att odlingslämningarna är äldre än från 1757, men de kan också vara från perioden mellan kartorna upprättas. Möjligtvis kan en kartering av åkermarken ge mer detaljerad information.

Också delar av den röjningssten som återfinns sydost om Uleåborg (figur 7, nr 9) förefaller vara upplagd under sen tid, medan andra delar kan vara äldre och höra samman med det torp som enligt 1757 års arealavmätning ska ha legat omedelbart söder om utredningsområdet (01-VÄT-6). Öster om torpet finns ett område som beskrivs som en "oupbrukad åker" och de odlingsrösen som finns här kan vara från 1700-tal eller möjligtvis något äldre (figur 2). Området sammanfaller med de södra delarna av nr 9 i figur 7, medan röjningsrösen vid nr 6 i samma karta har legat vid norra kanten av den "oupbrukade åkern".

Figur 10. Ovan: Sektionsritning över den grop (A1) som framkom i schakt 1. Gropen, som var $0,64 \times 0,74$ m stor och $0,24$ m djup, var fyllt med humös mörkebrun sand med inslag av kol (1). Gropen avtecknade sig tydligt mot den omgivande ljusa silten (2). Nedan: Fotografi över gropen i plan. Foto: Författaren.

Objekt	Beskrivning	Statusförslag	Kommentar
1	Terrasseringar/röjda ytor?, 2-3 st. belägna i en svacka NV om krönet av en markant moränrygg. Den största är ca 13 x 8 m (NNV-SSO) och intill 0,3 m hög. Åt NO är en otydlig stensatt kant. I övriga fall kunde inga spår efter konstruerade uppbyggnader skönjas och det möjligt att terrasseringarna är naturliga. Området ligger N om RAÅ 44:1-2 och är sannolikt del av detta komplex. Skogsmark.	Bör inkorporeras i RAÅ 44	Utredningsgrävt. I en av provgroparna framkom en skärvsten vilket antyder mänsklig aktivitet i området (Provgropsområde D i figur 9).
2	Färdväg, med karaktären av hålväg, belägen i västsluttning väster om torplämningen Uleåborg. Hålvägen är ca 20 meter lång, 3 meter bred och intill 0,7 meter djup. Den har en U-formad profil och har sannolikt fungerat som infartsväg till torpet. Igenväxande tomtmark.	Övrig kulturhistorisk lämning	
3	Stridsvärn/täktgropar?, 3 st, belägna NO-sluttning av moränrygg. Den största gropen är 3x2,5 m stor (Ö-V) och 1,2 m djup. Kan vara stridsvärn, men även täktgrop då material ligger i kanten. Åt NV är 2 mindre gropar. Skogsmark med övervägande barrträd.	Övrig kulturhistorisk lämning	
4	Färdväg, belägen i NO-sluttning av moränrygg. Vägen är ca 25 m lång (VNV-ÖSÖ) och 1,5-2 m bred. Begränsas i NV av en stensatt kant, 0,2-0,3 m bred och 0,1-0,2 m hög, bestående av 0,2-0,7 m långa stenar. Inre delen är delvis en hålväg. Granar i kanterna. Skogsmark, med övervägande barrträd.	Övrig kulturhistorisk lämning	
5	Stridsvärn?, belägna i SV-sluttning av moränrygg. Den största anläggningen är 2 m i sida och 0,8 m djup. Den begränsas av en vall, som är 1,5-2 m bred och 0,1-0,2 m hög. Ger ett recent intryck. I området finns flera andra, mindre gropar. Två granar på vallen. Skogsmark med övervägande barrträd.	Övrig kulturhistorisk lämning	
6	Röjningsröse, beläget i SV-sluttning av moränrygg. Röjningsröset är 2 m diameter och 0,1 m högt och består av 0,2-0,7 m stora stenar. Längs sluttningen finns enstaka mindre röjningsrösen. Skogsmark med övervägande barrträd.	Övrig kulturhistorisk lämning	
7	Röjd yta, möjligtvis fossil åker eller boplatsyta, belägen i avsats i V-sluttning av fläckvis stenig moränrygg. Fossil åker?, bestående av 1 oregelbunden, skålad parcell. Den begränsas i V av en osäker terrasskant, 0,2-0,4 m hög. Åt Ö är ett hak?, 0,1-0,2 m högt. Kan även vara en boplatsyta eller av annan orsak röjd yta. Skogsmark med övervägande tall.	Övrig kulturhistorisk lämning	Utredningsgrävd med negativt resultat (Provgropsområde G i figur 9).
8	Husgrund, historisk tid, belägen i V-sluttning av stenig moränrygg. Kojgrund, 5x4 m (NV-SÖ). Begränsad av stenvallar, 0,8-1,2 m breda och 0,2-0,4 m höga, av 0,2-0,6 m stora stenar. Beskrivs i Fornminnesregistret under RAÅ 55 som en stenring. Skogsmark med övervägande gran.	Övrig kulturhistorisk lämning	

9	Område med röjningsrösen och fd. åkermark sannolikt delvis sammanhörande med torpet Uleåborg, delvis med ett torp som enligt en karta från 1757 ska ha legat omedelbart söder om utredningsområdet (01-VÄT-6).	Övrig kulturhistorisk lämning	
10	Röjningsrösen, 6 st, belägna längs kanten av fd. åkermark. Röjningsrösen är runda till ovala och följer gränsen för odlingsmark på Häradsökonomiska kartan. De är 5–15 m i diameter och består av huvudsakligen av skarpkantad sten av varierande storlek. Sannolikt sentida.	Övrig kulturhistorisk lämning	
11	Område med enstaka röjningsrösen, diken och åkerhak, ca 100 x 60 m (N-S). Området, som utgör skogsmark på Häradsökonomiska kartan och ängsmark på en karta från 1757, ligger höglänt, något som tillsammans med röjningsrösenas flacka profil och åkeryornas oregelbundna karaktär ger ett äldre intryck, dock ej förhistoriskt.	Övrig kulturhistorisk lämning	
12	Röjd yta/terrassering, belägen i svacka norr om krönet av moränrygg. Den stenfria och plana ytan är ca 7 x 15 meter stor (N-S). Skogsmark.	Ej fornlämning	Utredningsgrävd med negativt resultat (C i figur 9).
Provgropsområde A/B	Boplatsläge, huvudsakligen beläget i en svag sydsluttning mellan och söder om två åskrön. Provgropsområde A och B skiljs åt av en jordtipp, vilket förorsakat uppdelningen. Inom jordtippen har inga provgropar grävts. Område A mäter ca 50 x 30 (N-S) och område B ca 30 x 45 m (N-S).	Fyndplats	Utredningsgrävt med negativt resultat. Vid område B har eggdelen av en svart slipad grönstensyxa tidigare påträffats. ATA dnr 6981/64.
Provgropsområde C	Sammanfaller med objekt nr 12 (<i>se ovan</i>).		Utredningsgrävt med negativt resultat.
Provgropsområde D	Sammanfaller med objekt nr 1 (<i>se ovan</i>).		Utredningsgrävt. I en av groparna kom en skärvsten.
Provgropsområde E	Boplatsläge, ca 20 x 35 (N-S) beläget i N-sluttande moränmark mellan två impedimentkrön. Skogsmark.	Ej fornlämning	Utredningsgrävt med negativt resultat.
Provgropsområde F	Boplatsläge, ca 55 x 35 (N-S) beläget i belägen i SV-sluttning av fläckvis stenig moränrygg. Skogsmark.	Ej fornlämning	Utredningsgrävd med negativt resultat.
Provgropsområde G	Sammanfaller med objekt nr 7 (<i>se ovan</i>).		
Provgropsområde H	Boplatsläge, ca 25 x 80 m (N-S) beläget vid foten av kraftigt SV sluttande moränrygg. Skogsmark.	Fyndplats	Utredningsgrävd. I en av provgroparna framkom ett kvartsavslag.

Figur. 11. Tabell över de objekt och områden inom utredningsområdet som bedömdes ha arkeologisk eller kulturhistorisk potential och som inte var registrerade i Fornminnesregistret sedan tidigare. Objektnummer motsvarar siffror i kartan i figur 7 och provgropsområden bokstäver i kartan i figur 9.

Sammanfattning och rekommendation

Samhällsbyggnadskontoret i Södertälje kommun avser att anlägga nya verksamheter, samt eventuellt småhusbebyggelse inom fastigheten Vasa 1:1, Södertälje socken, Södermanland (figur 1). Efter beslut av Länsstyrelsen i Stockholms län (Dnr 431-08-55526, daterat 2008-09-23) har en arkeologisk utredning genomförts av Stiftelsen Kulturmiljövård Mälardalen (KM). Utredningen genomfördes 3–13 november 2008.

Utredningsområdet är ca 25 hektar stort. Den södra delen består huvudsakligen av skogsmark, medan området norr om Genetaleden utgörs av öppnare, tidigare uppodlad mark. Höjden över havet varierar mellan 20–50 meter med de högsta delarna i skogspartierna i söder.

Inom utredningsområdet finns flera sedan tidigare kända fornlämningar. Dessa utgörs av två gravfält (RAÄ 45 och RAÄ 55), två runda stensättningar (RAÄ 64), en kvadratisk stensättning och en husgrundsterrass (RAÄ 44:1–2). Dessutom finns torpet Uleåborg (RAÄ 56) upptaget i fornminnesregistret. Ca 250 meter väster om torpet Uleåborg har påträffats ett lösfynd i form av eggdelen av en svart, slipad grönstensyxa.

I samband med fältinventeringen kunde ytterligare 11 stycken objekt med arkeologiskt eller övrigt kulturhistoriskt intresse iakttas. Lämningarna består av eventuella terrasserings-/stenröjda ytor, färdvägar, stridsvärn/täktgropar, samt av lämningar relaterade till odling. Deras antal, karaktär och placering framgår av figur 7 och 11.

Med syfte att lokalisera eventuella fornlämningar utan markering ovan mark grävdes 61 sökschakt med grävmaskin och 70 provgropar. I ett av sökschakten (S1) framkom en grop (A1) som bedömdes vara sentida. En av provgroparna (G36) innehöll ett fragment av ett kvartsavslag och en annan en skärvsten (G24) (bilaga 4). I övrigt påträffades inget av arkeologiskt intresse vid utredningsgrävningen.

KM bedömer att förundersökningar bör utföras kring samtliga sedan tidigare kända fornlämningar. Under utredningen grävdes inga provgropar eller sökschakt i omedelbar anslutning till sedan tidigare kända fornlämningar, varför dessa kan ha en större utbredning än tidigare uppmärksamats. Dessutom bedöms chansen att påträffa ytterligare fornlämningar här som störst. Förundersökningarna bör inkludera område A, B och H, då områdena dels ligger i närheten av tidigare registrerade fornlämningar, dels kan innehålla anläggningar och ytterligare fyndmaterial från stenåldern. Åldern på den forna åkermarken väster om RAÄ 45 och söder om RAÄ 55 kunde vidare inte helt klargöras i samband med utredningen. Då områdena är markerade som skogsmark på Häradsekonomiska kartan och odlingslämningarna upplevs som äldre bör åkermarken karteras inför en exploatering. KM bedömer att de tidigare uppodlade områdena norr om Genetaleden, samt söder om torpet Uleåborg inte kräver några ytterligare antikvariska åtgärder. Statusförslag för enskilda objekt framgår av tabellen i figur 11.

Referenser

Arkivmaterial

Nordström, A. 1964. Brev till Riksantikvarieämbetet. ATA dnr 6981/64.

Strucke, U. 1990. *Södermanland, Västertälje socken. Södertälje kommun, Geneta, Kvarteret Pumpan nr 1*. Rapport, förundersökning. Arkivrapport RAA dnr 3389/90.

Summanen, M. 1979. *PM beträffande stenåldersboplatsen vid Högloft, Södertälje stad*. ATA dnr 5819/79.

Åkerlund, A. 1996. *En senmesolitisk boplats vid Sandsborg. Södermanland, Södertälje socken, RAA 82*. Dnr 4990/81. Arkeologisk provundersökning och antikvarisk kontroll. UV Stockholm, Rapport 1996:94.

Litteratur

Brate, E & Wessén, E. 1924-1936. *Södermanlands runinskrifter. 1. Text*. Stockholm.

Brate, E & Wessén, E. 1933. *Södermanlands runinskrifter. 3. Bilder*. Stockholm.

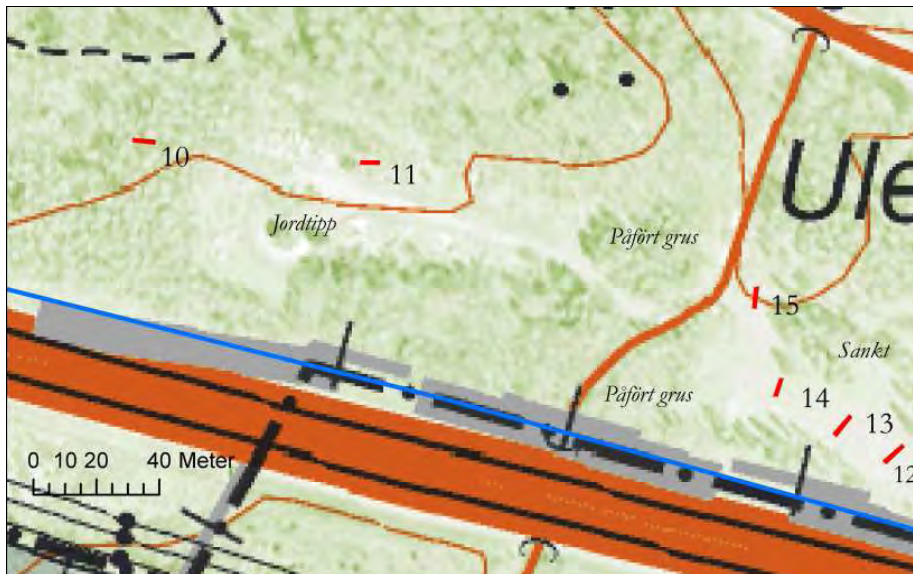
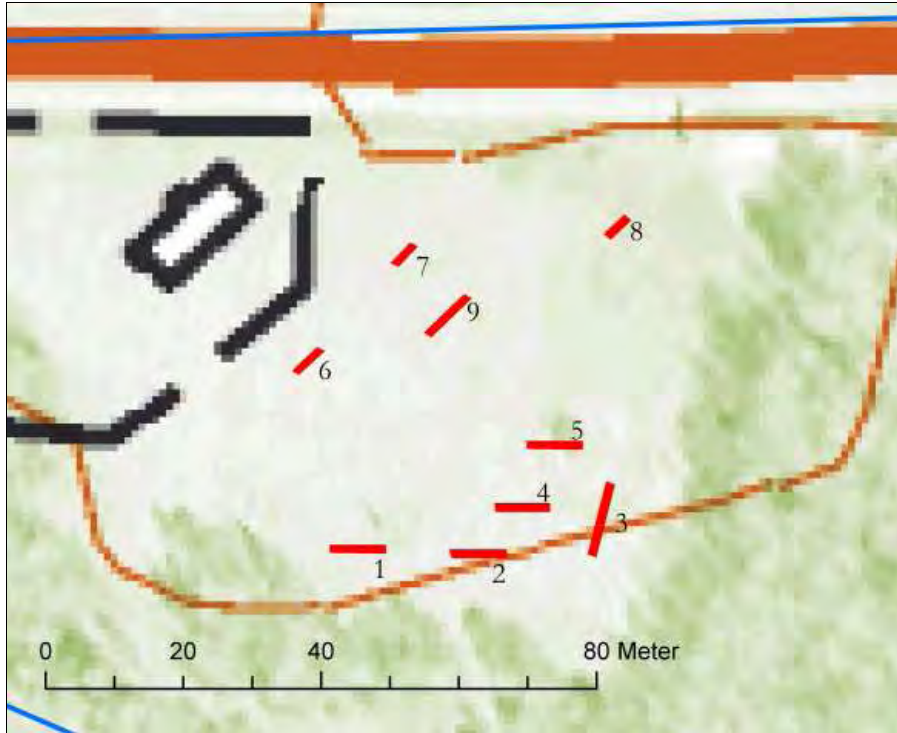
Gräslund, A-S. 1992. Runstenar – om ornamentik och datering II. *Tor. Vol. 24*.

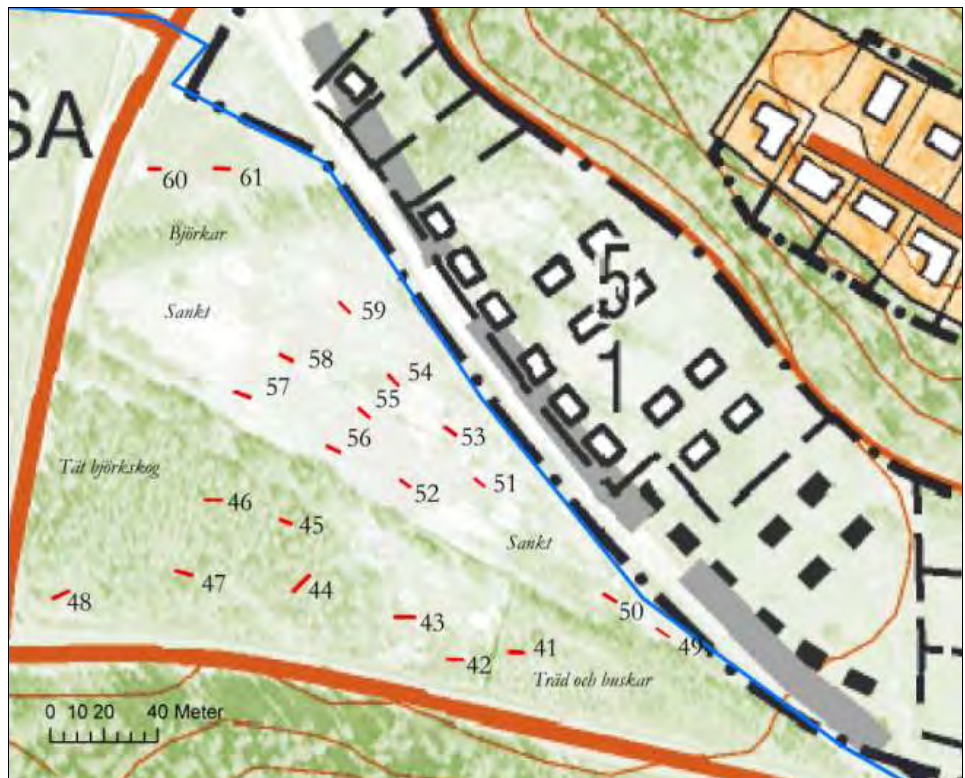
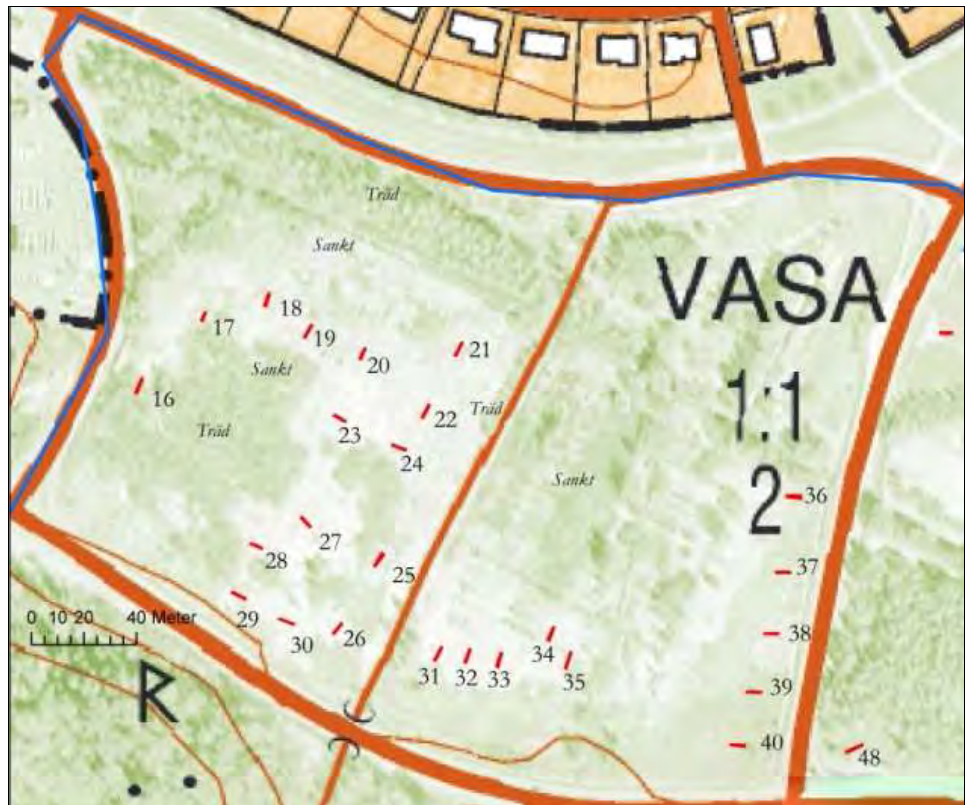
Tekniska och administrativa uppgifter

<i>KM dnr:</i>	KM08089
<i>Länsstyrelsen dnr, beslutsdatum:</i>	431-08-55526, 2008-09-23
<i>Undersökningsperiod:</i>	3-13 november 2008
<i>Arkeologtimmar:</i>	100 timmar
<i>Maskintimmar:</i>	40 timmar
<i>Exploateringsyta:</i>	25 000 m ²
<i>Personal:</i>	Anna Arnberg, Örjan Hermodsson, Kristina Jonsson, Ellinor Larsson
<i>Belägenhet:</i>	Vasa 1:1
<i>Ekonomisk karta:</i>	10I2a NV
<i>Koordinatsystem:</i>	RT90 2,5gonV
<i>Koordinater:</i>	X6564068 Y1601057
<i>Inmätningssystem:</i>	Manuell
<i>Dokumentationshandlingar:</i>	Föreliggande rapport, 1 sektionsritning, samt digitala fotografier.
<i>Fynd:</i>	Fynd förvaras på KM i väntan på fyndfördelning.

BILAGOR

Bilaga 1. Schaktkartor

Bilaga 2. Schakttabell

Schakt	Markslag och topografiskt läge	Längd, m	Djup, m	Area, m ²	Anmärkning	Anläggningar	Fynd	Underlag
1	Gräsbevuxen, tidigare odlad mark. Plan mark ovanför nordsluttning.	8	0,25-0,35	9,6	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan.	A1	Fajans	Silt
2	Gräsbevuxen, tidigare odlad mark. Plan mark ovanför nordsluttning.	8	0,35	9,6	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan.	-	-	Silt
3	Gräsbevuxen, tidigare odlad mark. Plan mark ovanför nordsluttning.	11	0,35	13,2	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. I mitten av schaktet var en 0,6 meter stor markfast sten.	-	Spik	Silt
4	Gräsbevuxen, tidigare odlad mark. Plan mark ovanför nordsluttning.	8	0,3	9,6	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan.	-	-	Silt
5	Gräsbevuxen, tidigare odlad mark. Plan mark ovanför nordsluttning.	8	0,3-0,35	9,6	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. I östra kanten av schaktet var en 0,7 meter stor markfast sten.	-	-	Siltblandad lera
6	Gräsbevuxen, tidigare odlad mark. Nordsluttning.	5	0,35	6	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan.	-	Yngre rödgods	Lera
7	Gräsbevuxen, tidigare odlad mark. Nordsluttning.	4	0,35	4,8	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan.	-	-	Lera
8	Gräsbevuxen, tidigare odlad mark. Nordsluttning.	4	0,35	4,8	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan.	-	-	Lera
9	Gräsbevuxen, tidigare odlad mark. Nordsluttning.	8	0,3	9,6	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan.	-	Fajans	Lera
10	Gräsbevuxen, tidigare odlad mark.	7	0,3	8,4	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan.	-	-	Sand
11	Gräsbevuxen, tidigare odlad mark. Svacka mellan impediment.	6	0,3	7,2	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan.	-	-	Sand

Schakt	Markslag och topografiskt läge	Längd, m	Djup, m	Area, m ²	Anmärkning	Anläggningar	Fynd	Underlag
12	Gräsbevuxen, tidigare odlad mark. Plan, delvis sank mark.	8	0,3	9,6	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Schaktet vattenfylldes.	-	-	Lera
13	Gräsbevuxen, tidigare odlad mark. Plan, delvis sank mark.	8	0,3	9,6	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Schaktet vattenfylldes.	-	-	Lera
14	Gräsbevuxen, tidigare odlad mark. Plan, delvis sank mark.	6	0,3	7,2	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Schaktet vattenfylldes.	-	Porslin, spik	Lera
15	Gräsbevuxen, tidigare odlad mark. Plan, delvis sank mark.	7	0,3	8,4	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Schaktet vattenfylldes.	-	Porslin	Lera
16	Gräs- och slybevuxen, tidigare odlad mark. Plan, delvis sank mark.	6,5	0,25	7,8	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Schaktet vattenfylldes. Dräneringsrör i schaktets norra del.	-	-	Lera
17	Gräs- och slybevuxen, tidigare odlad mark. Plan, delvis sank mark.	4	0,3	4,8	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Schaktet vattenfylldes. Dräneringsrör i schaktets södra del.	-	-	Lera
18	Gräs- och slybevuxen, tidigare odlad mark. Plan, delvis sank mark.	5,5	0,25-0,3	6,6	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Schaktet vattenfylldes.	-	-	Lera
19	Gräs- och slybevuxen, tidigare odlad mark. Plan, delvis sank mark.	6	0,3	7,2	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Schaktet vattenfylldes. Dräneringsrör i norra delen av schaktet.	-	Porslin	Lera
20	Gräs- och slybevuxen, tidigare odlad mark. Plan, delvis sank mark.	5	0,3	6				
21	Gräs- och slybevuxen, tidigare odlad mark. Plan, delvis sank mark.	6	0,3	7,2	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Schaktet vattenfylldes.	-	-	Lera
22	Gräs- och slybevuxen, tidigare odlad mark. Plan, delvis sank mark.	6	0,35	7,2	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Schaktet vattenfylldes.	-	-	Lera

Schakt	Markslag och topografiskt läge	Längd, m	Djup, m	Area, m ²	Anmärkning	Anläggningar	Fynd	Underlag
23	Gräs- och slybevuxen, tidigare odlad mark. Plan, delvis sank mark.	5,5	0,3	6,6	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Från 0,1 meter under torven är matjordslaget varvat med fint grus. Påfört? Dräneringsrör i östra delen av schaktet. Schaktet vattenfylldes.	-	-	Lera
24	Gräs- och slybevuxen, tidigare odlad mark. Plan, delvis sank mark.	6	0,4	7,2	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan.. Från 0,1 meter under torven är matjordslaget varvat med fint grus. Påfört? Schaktet vattenfylldes	-	Porslin	Lera
25	Gräs- och slybevuxen, tidigare odlad mark. Plan, delvis sank mark.	6	0,3	7,2	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Schaktet vattenfylldes.	-	-	Lera
26	Gräs- och slybevuxen, tidigare odlad mark. Plan, delvis sank mark.	5,5	0,3	6,6	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Schaktet vattenfylldes.	-	Porslin, tegel	Lera
27	Gräs- och slybevuxen, tidigare odlad mark. Plan, delvis sank mark.	6	0,35-0,4	7,2	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Schaktet vattenfylldes.	-	-	Lera
28	Gräs- och slybevuxen, tidigare odlad mark. Plan, delvis sank mark.	5	0,35-0,4	6	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Schaktet vattenfylldes.	-	-	Lera
29	Gräs- och slybevuxen, tidigare odlad mark. Plan, delvis sank mark.	6	0,35	7,2	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Påförda fyllnadsmassor i östra halvan av schaktet. Schaktet vattenfylldes.	-	-	Lera
30	Gräs- och slybevuxen, tidigare odlad mark. Plan, delvis sank mark.	6	0,3	7,2	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Schaktet vattenfylldes.	-	Porslin	Lera
31	Gräs- och slybevuxen, tidigare odlad mark. Plan, delvis sank mark.	6	0,4	7,2	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Schaktet vattenfylldes.	-	-	Lera
32	Gräs- och slybevuxen, tidigare odlad mark. Plan, delvis sank mark.	6	0,3-0,4	7,2	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Schaktet vattenfylldes.	-	Tegel	Lera

Schakt	Markslag och topografiskt läge	Längd, m	Djup, m	Area, m ²	Anmärkning	Anläggningar	Fynd	Underlag
33	Gräs- och slybevuxen, tidigare odlad mark. Plan, delvis sank mark.	6	0,3	7,2	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Schaktet vattenfylldes.	-	-	Lera
34	Gräs- och slybevuxen, tidigare odlad mark. Plan, delvis sank mark.	6	0,4	7,2	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Schaktet vattenfylldes.	-	-	Lera
35	Gräs- och slybevuxen, tidigare odlad mark. Plan, delvis sank mark.	7	0,3-0,4	8,4	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Schaktet vattenfylldes.	-	-	Lera
36	Gräs- och slybevuxen, tidigare odlad mark. Plan, delvis sank mark.	6	0,3	7,2	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Schaktet vattenfylldes.	-	-	Lera
37	Gräs- och slybevuxen, tidigare odlad mark. Plan, delvis sank mark	6	0,3	7,2	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Schaktet vattenfylldes.	-	-	Lera
38	Gräs- och slybevuxen, tidigare odlad mark. Plan, delvis sank mark.	6	0,3	7,2	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Schaktet vattenfylldes.	-	-	Lera
39	Gräs- och slybevuxen, tidigare odlad mark. Plan, delvis sank mark.	6	0,3	7,2	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Schaktet vattenfylldes.	-	-	Lera
40	Gräs- och slybevuxen, tidigare odlad mark. Plan, delvis sank mark.	6	0,3	7,2	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Schaktet vattenfylldes.	-	-	Lera
41	Björkbeväxt plan, tidigare uppodlad mark.	6	0,35	7,2	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Torrt område	-	-	Lera
42	Björkbeväxt plan, tidigare uppodlad mark.	6	0,35	7,2	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Enstaka 0,1-0,2 meter stora stenar i undergrunden. Torrt område.	-	Tegel	Lera
43	Björkbeväxt plan, tidigare uppodlad mark.	8	0,35	9,6	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Enstaka 0,1-0,2 meter stora stenar i undergrunden. Torrt område.	-	-	Lera

Schakt	Markslag och topografiskt läge	Längd, m	Djup, m	Area, m ²	Anmärkning	Anläggningar	Fynd	Underlag
44	Björkbeväxt plan, tidigare uppodlad mark.	9	0,4-0,45	10,8	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. En 0,1x0,2 meter stor sten i undergrunden. Torrt område.	-	-	Lera
45	Björkbeväxt plan, tidigare uppodlad mark.	5	0,4	6	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Torrt område.	-	-	Lera
46	Björkbeväxt plan, tidigare uppodlad mark.	6	0,4	7,2	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Torrt område.	-	-	Lera
47	Björkbeväxt plan, tidigare uppodlad mark.	7	0,45	8,4	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Torrt område.	-	-	Lera
48	Hallonbuskbeväxt plan mark som höjer sig ca 0,5 meter över omgivande mark.	7	0,7	6	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan Under grästorven 0,5 meter svartbrun lucker påförd matjord. Därunder 0,2 meter brunsvart matjord. Torrt område.	-	-	Lera
49	Gräsbeväxt plan, delvis sank mark.	6	0,25	7,2	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Schaktet vattenfylldes.	-	-	Lera
50	Gräsbeväxt plan, delvis sank mark.	6	0,4	7,2	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Schaktet vattenfylldes.	-	-	Lera
51	Gräsbeväxt plan, delvis sank mark.	6	0,4	7,2	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Schaktet vattenfylldes.	-	-	Lera
52	Gräsbeväxt plan, delvis sank mark.	5	0,35	6	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Dräneringsdike i östra delen av schaktet. Schaktet vattenfylldes.	-	-	Lera

Schakt	Markslag och topografiskt läge	Längd, m	Djup, m	Area, m2	Anmärkning	Anläggningar	Fynd	Underlag
53	Gräsbeväxt plan, delvis sank mark.	6	0,4	7,2	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Schaktet vattenfylldes.	-	Porslín	Lera
54	Gräsbeväxt plan, delvis sank mark.	6	0,4	7,2	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Schaktet vattenfylldes.	-	Porslín	Lera
55	Gräsbeväxt plan, delvis sank mark.	6	0,35	7,2	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Schaktet vattenfylldes.	-	-	Lera
56	Gräsbeväxt plan, delvis sank mark.	6	0,35	7,2	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Schaktet vattenfylldes.	-	-	Lera
57	Gräsbeväxt plan, delvis sank mark.	7	0,4	8,4	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Dräneringsdike i västra delen av schaktet. Schaktet vattenfylldes.	-	-	Lera
58	Gräsbeväxt plan, delvis sank mark.	6	0,35	7,2	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Schaktet vattenfylldes.	-	Tegel	Lera
59	Gräsbeväxt plan, delvis sank mark.	6	0,35	7,2	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Schaktet vattenfylldes.	-	-	Lera
60	Gräsbeväxt plan, delvis sank mark.	5	0,35	6	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Schaktet vattenfylldes.	-	-	Lera
61	Gräsbeväxt plan, delvis sank mark.	6	0,35	7,2	Odlingsmark på Häradsekonomiska kartan. Schaktet vattenfylldes.	-	-	Lera

Bilaga 2. Anläggningstabell

Anl. nr	Typ	Fyllning	Anmärkning	Längd	Bredd	Djup	Schakt
1	Grop	Mörkbrun lucker humös silt med inslag av kol. Stort inslag av små rötter och enstaka 0,05 meter stora stenar.	Oval i plan. Konkav botten. Vertikal sida åt norr. Skarpt sluttande sidor åt söder och öster. Tydligt avgränsad mot den ljusa silten genom vilken gropen var grävd. Undersökt till 50%.	0,64 m (Ö-V)	0,74 m (N-S)	0,24 m	1

Bilaga 3. Fyndtabell.

Fyndnr	Sakord	Material	Vikt, gr	Antal	Antal. fragm.	Fyndomständighet	lakttagelser
1	Avslag, fragment av.	Kvarts	1	1	1	I provruta 36 område H	Avslaget är slaget med ett direkt slag, möjligtvis bipolärt (<i>muntl.</i> Katherine Bless Karlsen).

Bilaga 4. Provgropstabell

Nummer	Område	Topografi	Storlek (m)	Djup (m)	Beskrivning
1	A	Svag nordsluttning i svacka mellan krön av moränrygg.	0,3 x 0,3	0,25	Under grästorven vidtar ett 0,15 m tjockt matjordslager med inslag av kol. Därunder sand, med inslag av enstaka knytnävsstora stenar.
2	A	Svag nordsluttning i svacka mellan krön av moränrygg.	0,4 x 0,4	0,35	Under grästorven vidtar ett 0,20 m tjockt matjordslager med inslag av kol. Därunder sand, med inslag av enstaka knytnävsstora stenar.
3	A	Plan mark i svacka mellan krön av moränrygg.	0,3 x 0,4	0,35	Under grästorven vidtar ett 0,20 m tjockt matjordslager med inslag av kol. Därunder sand, med inslag av enstaka knytnävsstora stenar.
4	A	Svag sydsluttning i svacka mellan krön av moränrygg.	0,3 x 0,3	0,2	Under grästorven vidtar grusblandad moränsand med inslag av enstaka knytnävsstora stenar.
5	A	Svag sydsluttning i svacka mellan krön av moränrygg.	0,4 x 0,3	0,25	Under grästorven vidtar grusblandad moränsand med inslag av enstaka knytnävsstora stenar.
6	A	Plan mark i svacka mellan krön av moränrygg.	0,3 x 0,3	0,25	Under grästorven vidtar ett 0,15 m tjockt matjordslager med inslag av kol. Därunder sand med inslag av enstaka knytnävsstora stenar.
7	A	Plan mark i svacka mellan krön av moränrygg.	0,4 x 0,4	0,25	Under grästorven vidtar ett 0,15 m tjockt matjordslager med inslag av kol. Därunder sand med inslag av enstaka knytnävsstora stenar.
8	A	Plan mark i svacka mellan krön av moränrygg.	0,3 x 0,3	0,25	Under grästorven vidtar ett 0,15 m tjockt matjordslager med inslag av kol. Därunder grusblandad sand med inslag av enstaka knytnävsstora stenar.
9	B	Plan mark på kanten av moränavsats.	0,3 x 0,3	0,15	Under torven vidtog grusig morän.
10	B	Plan mark söder om moränavsats.	0,4 x 0,4	0,4	Under grästorven vidtog ett 0,35 meter tjockt matjordslager. Därunder lera.
11	B	Plan mark på moränavsats.	0,3 x 0,3	0,15	Under torven vidtog grusig morän.
12	B	Plan mark på moränavsats.	0,3 x 0,3	0,2	Under torven vidtog grusig morän.
13	B	Plan mark på moränavsats.	0,3 x 0,3	0,15	Under torven vidtog grusig morän.
14	B	Plan mark på moränavsats.	0,3 x 0,3	0,15	Under torven vidtog grusig morän.
15	B	Plan mark på moränavsats.	0,3 x 0,3	0,15	Under torven vidtog grusig morän.

Nummer	Område	Topografi	Storlek (m)	Djup (m)	Beskrivning
16	B	Plan mark på moränavsats.	0,4 x 0,4	0,15	Grusig morän med inslag av knytnävsstora stenar.
17	B	Plan mark på moränavsats.	0,3 x 0,4	0,15	Grusig morän med inslag av knytnävsstora stenar.
18	B	Plan mark på moränavsats.	0,3 x 0,3	0,15	Grusig morän med inslag av knytnävsstora stenar.
19	B	Plan mark på moränavsats.	0,3 x 0,3	0,15	Grusig morän med inslag av knytnävsstora stenar.
20	C	Plan mark/terrassering norr om krön av moränrygg.	0,4 x 0,4	0,4	Under 0,3 meter humus vidtog sand med inslag av knytnävsstora stenar.
21	C	Plan mark/terrassering norr om krön av moränrygg.	0,3 x 0,3	0,4	Under 0,3 meter humus vidtog sand med inslag av knytnävsstora stenar.
22	C	Plan mark/terrassering norr om krön av moränrygg.	0,3 x 0,4	0,4	Under 0,3 meter humus vidtog sand med inslag av knytnävsstora stenar.
23	C	Plan mark/terrassering norr om krön av markant moränrygg.	0,3 x 0,3	0,4	Under 0,3 meter humus vidtog sand med inslag av knytnävsstora stenar.
24	D	Plan mark/terrassering nordväst om krön av markant moränrygg.	0,3 x 0,3	0,2	Under 0,1 meter humus vidtog sandig morän med inslag av grus, småsten och ett par 0,15 m stora stenar. I provgropen påträffades en 0,05 m stor skärersten.
25	D	Plan mark/terrassering nordväst om krön av markant moränrygg.	0,45 x 0,3	0,25	Under 0,2 meter humus vidtog sandig morän med inslag av grus, småsten och fyra stycken 0,1 meter stora stenar.
26	E	Nordsluttning nedanför krön av moränrygg.	0,4 x 0,3	0,15	Under torven vidtog grus- och stenburen morän.
27	E	Nordsluttning nedanför krön av moränrygg.	0,3 x 0,3	0,2	Under torven vidtog grus- och stenburen morän.
28	F	Svag SV-sluttning nedanför krön av moränrygg.	0,4 x 0,4	0,25	Under grästorven vidtog 0,35 meter matjord. Därunder grusig morän med inslag av knytnävsstora stenar.

Nummer	Område	Topografi	Storlek (m)	Djup (m)	Beskrivning
29	F	Svag SV-sluttning nedanför krön av moränrygg.	0,3 x 0,3	0,25	Under grästorven vidtar ett 0,1 meter tjockt matjordslager. Därunder grusig morän, med inslag av enstaka knytnävsstora stenar.
30	F	Svag SV-sluttning nedanför krön av moränrygg.	0,3 x 0,3	0,15	Under grästorven vidtar grusig morän, med inslag av enstaka knytnävsstora stenar.
31	F	Svag SV-sluttning nedanför krön av moränrygg.	0,25 x 0,3	0,25	Under grästorven vidtar ett 0,20 m tjockt matjordslager. Därunder stenig morän.
32	F	Svag SV-sluttning nedanför krön av moränrygg.	0,3 x 0,4	0,3	Under grästorven vidtar ett 0,20 m tjockt matjordslager. Därunder moränsand med inslag av sten.
33	F	Svag SV-sluttning nedanför krön av moränrygg.	0,3 x 0,3	0,3	Under grästorven vidtar ett 0,20 m tjockt matjordslager. Därunder moränsand med inslag av sten.
34	H	Plan mark nedanför SV-sluttning vid foten av markant moränrygg.	0,4 x 0,4	0,2	Under torven vidtar ett 0,1 m tjockt lager humös sandblandad jord. Därefter sand med enstaka 0,05-0,1 m stora stenar.
35	H	Plan mark nedanför SV-sluttning vid foten av markant moränrygg.	0,35 x 0,35	0,35	Under torven vidtar ett 0,1 m tjockt lager humös sandblandad jord. Därefter sand.
36	H	Plan mark nedanför SV-sluttning vid foten av markant moränrygg.	0,3 x 0,3	0,25	Under torven vidtar ett 0,1 m tjockt lager humös sandblandad jord. Därefter sand med enstaka 0,05-0,1 m stora stenar. Provgropen innehöll ett fragment av ett kvartsavslag (F1).
37	H	Plan mark nedanför SV-sluttning vid foten av markant moränrygg.	0,2 x 0,4	0,25	Under torven vidtar ett 0,1 m tjockt lager humös sandblandad jord. Därefter sand med enstaka 0,05-0,1 m stora stenar.
38	H	I sydvästsluttning vid foten av markant moränrygg.	0,4 x 0,4	0,35	Under torven vidtar ett 0,2 m tjockt lager humös sandblandad jord. Därefter sand med enstaka små stenar.
39	H	I sydvästsluttning vid foten av markant moränrygg.	0,4 x 0,4	0,35	Under torven vidtar ett 0,3 m tjockt lager humös grusblandad jord. Därefter grusig sand med rikligt inslag av rundade stenar.
40	H	I sydvästsluttning vid foten av markant moränrygg .	0,4 x 0,3	0,3	Under torven vidtar ett 0,2 m tjockt lager humös sandblandad jord. Därefter sand med enstaka 0,1 meter stora stenar.

Nummer	Område	Topografi	Storlek (m)	Djup (m)	Beskrivning
41	H	Plan mark nedanför SV-sluttning vid foten av markant moränrygg.	0,45 x 0,45	0,3	Under torven vidtar ett 0,2 m tjockt lager humös sandblandad jord. Därefter sand med enstaka stenar.
42	H	Plan mark nedanför SV-sluttning vid foten av markant moränrygg.	0,4 x 0,45	0,35	Under torven vidtar ett 0,15 m tjockt lager humös sandblandad jord. Därefter sand.
43	H	Plan mark nedanför SV-sluttning vid foten av markant moränrygg.	0,4 x 0,45	0,4	Under torven vidtar ett 0,15 m tjockt lager humös sandblandad jord. Därefter sand.
44	H	Plan mark nedanför SV-sluttning vid foten av markant moränrygg.	0,4 x 0,45	0,35	Under torven vidtar ett 0,2 m tjockt lager humös sandblandad jord. Därefter sand.
45	H	Plan mark nedanför SV-sluttning vid foten av markant moränrygg.	0,4 x 0,45	0,3	Under torven vidtar ett 0,2 m tjockt lager humös grusblandad jord. Därefter grusblandad sand.
46	H	Plan mark nedanför SV-sluttning vid foten av markant moränrygg.	0,35 x 0,35	0,3	Under torven vidtar ett 0,2 m tjockt lager humös sand- och grusblandad jord. Därefter grusig morän.
47	H	Plan mark nedanför SV-sluttning vid foten av markant moränrygg.	0,4 x 0,45	0,4	Under torven vidtar ett 0,25 m tjockt lager humös sandblandad jord. Därefter sand.
48	H	Plan mark nedanför SV-sluttning vid foten av markant moränrygg.	0,40 x 0,35	0,4	Under torven vidtar ett 0,25 m tjockt lager humös sandblandad jord. Därefter sand.
49	H	Plan mark nedanför SV-sluttning vid foten av markant moränrygg.	0,45 x 0,45	0,3	Under torven vidtar ett 0,25 m tjockt lager humös sandblandad jord. Därefter sand med enstaka inslag av knytnävsstora stenar.
50	G	Avsats i moränrygg. SV-sluttning.	0,2 x 0,4	0,2	Grusig morän direkt under torven.
51	G	Avsats i moränrygg. SV-sluttning.	0,4 x 0,4	0,35	Under torven vidtar ett 0,2 meter tjockt lager med grusig morän med humösa inslag. Därunder morängrus.
52	G	Avsats i moränrygg. SV-sluttning.	0,3 x 0,3	0,2	Under torven vidtar ett 0,2 meter tjockt lager med grusig morän med humösa inslag. Därunder morängrus.
53	G	Avsats i moränrygg. SV-sluttning.	0,3 x 0,3	0,2	Under torven vidtar ett 0,2 meter tjockt lager med grusig morän med humösa inslag. Därunder morängrus.

Nummer	Område	Topografi	Storlek (m)	Djup (m)	Beskrivning
54	G	Avsats i moränrygg. SV-sluttning.	0,4 x 0,45	0,2	Under torven vidtar ett 0,2 meter tjockt lager med grusig morän med humösa inslag. Därunder morängrus.
55	G	Avsats i moränrygg. SV-sluttning.	0,35 x 0,35	0,25	Under torven vidtar lerblandad, grusig morän.
56	G	Plan mark nedanför avsats i moränrygg. Sankt område.	0,4 x 0,4	0,25	Under torven vidtar lerblandad, grusig morän.
57	G	Plan mark nedanför avsats i moränrygg. Sankt område.	0,4 x 0,35	0,25	Under torven vidtar ett 0,25 meter tjockt lager matjord. Därunder lera.
58	G	Plan mark nedanför avsats i moränrygg. Sankt område.	0,4 x 0,4	0,4	Under torven vidtar ett 0,25 meter tjockt lager matjord. Därunder lera, med inslag av enstaka knytnävsstora stenar.
59	G	Plan mark nedanför avsats i moränrygg. Sankt område.	0,4 x 0,45	0,3	Under torven vidtar ett 0,25 meter tjockt lager matjord. Därunder lera, med inslag av enstaka knytnävsstora stenar.
60	G	Plan mark nedanför avsats i moränrygg. Sankt område.	0,3 x 0,3	0,3	Under torven vidtar ett 0,20 meter tjockt lager matjord. Därunder lera, med inslag av enstaka knytnävsstora stenar.
61	E	Nordsluttning medanför krön av moränrygg.	0,4 x 0,4	0,2	Under torven vidtog grus- och stenburen morän.
62	E	Nordsluttning medanför krön av moränrygg.	0,3 x 0,3	0,25	Under torven vidtog grus- och stenburen morän.
63	A	Svag nordsluttning i svacka mellan krön av moränrygg.	0,3 x 0,3	0,25	Under grästorven vidtar ett 0,15 m tjockt matjordslager. Därunder sand.
64	A	Svag nordsluttning i svacka mellan krön av moränrygg.	0,4 x 0,4	0,3	Under grästorven vidtar ett 0,15 m tjockt matjordslager. Därunder sand, med inslag av enstaka knytnävsstora stenar.
65	A	Svag nordsluttning i svacka mellan krön av moränrygg.	0,35 x 0,35	0,3	Under grästorven vidtar ett 0,15 m tjockt matjordslager. Därunder sand, med inslag av enstaka knytnävsstora stenar.
66	A	Svag nordsluttning i svacka mellan krön av moränrygg.	0,35 x 0,35	0,3	Under grästorven vidtar ett 0,15 m tjockt matjordslager. Därunder sand, med inslag av enstaka knytnävsstora stenar.

Nummer	Område	Topografi	Storlek (m)	Djup (m)	Beskrivning
68	A	Svag nordsluttning i svacka mellan i krön av moränrygg.	0,35 x 0,35	0,3	Under grästorven vidtar ett 0,15 m tjockt matjordslager. Därunder sand, med inslag av enstaka knytnävsstora stenar.
69	A	Svag nordsluttning i svacka mellan krön av moränrygg.	0,35 x 0,35	0,3	Under grästorven vidtar ett 0,15 m tjockt matjordslager. Därunder sand, med inslag av enstaka knytnävsstora stenar.
70	A	Svag nordsluttning i svacka mellan i krön av moränrygg.	0,35 x 0,35	0,3	Under grästorven vidtar ett 0,15 m tjockt matjordslager. Därunder sand, med inslag av enstaka knytnävsstora stenar.
